

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona, félévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Döntés előtt.

A békeremények közelebb jutnak a megvalósuláshoz minden győzelemmel, amelyet a jószágos Isten enged sergeinknek. Minél nagyobb csapásokat mérünk ellenségeinkre, annál gyorsabban következnek be a nagy drama utolsó felvonása, amely most már kétség-telenül a mi szánunkra hozza meg a teljes és végleges győzelmet. A legnagyobb ellenség, az orosz kolosszus, amellyel az entente végig akarta hengerelni a központi hatalmak földjeit, már ezer sebből vérzik, legyvereink ütései és belső láz gyötrik az óriást, amely nemrég még rémülete volt a világnak.

A béke, amit mi várunk és akarunk, nem lehet más, mint alapkövetele annak az alkotásnak, amely a mi jövő nyugalmunknak, új történelmünk grandiozus fejlődésének, régi dicőségünk új hajnalhasadásának kezdetét jelenti. Az entente pedig, amely eleinte Berlinbe, Bécsbe és Budapestre akart bevonulni, hogy itt diktálja a megalázó bekéti, most már siránkozva emlegeti, hogy vissza kell tőlünk foglalni az elhódított területeket és azután lehet már békeről beszélni. Milyen változása az időknek, milyen nagy forduló a sorsnak, amely az igazság erkölcsi alapját menti meg győzelmeinkkel a jövő világ számára. A jó Isten dus aratást enged nekünk itthon a mezőkön, ahol bőségesen lizet a megszentelt hazai föld a sok véreért, ami hősi fiaink szívéből hullott el védelmében. És dus az aratásunk a gránicoknál, a vértől áztatott harc-tereken, ahol a mesék varázslata önt erőt katonáink lelkébe, hogy taradhatatlanul rohanjanak előre a győzelem útján, amid elenségeinket porba sújtjuk és visszadjuk a világnak az elrabolt bekéti.

Ez a nyár — oh milyen emlékezetes, forró nyara lesz ez a történelemnek — erleli győzelmeket és ezzel a béke gyümölcsseit. Most tolyk északon, a galiciái és lengyel síkságokon és feljebb az orosz zord hegyek között a legnagyobb munka. Fiaink, ezek a csodálatos erejű magyar gyerekek, meg a rengő léptű német sisakosok, most vívják a már tántorgó orosz kolosszussal a végső tusát. Mintha idehallanánk csatakiáltásuk zengését, mintha tőlünkbe csendülne az orosz föl-

dön zúgó magyar Hymnus és a német Wacht am Rhein isteni muzsikája. Győzereit harmóniában olvad össze a két nagy nemzet imádsága, közben pedig a végét vonagló ellenség horgése adja a nehéz disszonanciát.

Figyeljünk most északra. — Nagy események napjainál vagyunk. Hőseink most vívják a világ legnagyobb és legkeményebb tusáját, most csavarják ki az orosz ellenség kezéből a gyilkos rántörök mérgezett kardját. Már inog a megvert muszka óriás. Még csikorgatja dühében a fogát. De haragni már nem tud. Csak hörög és liheg a tehetetlen kintől. Meg kezdődött az utolsó felvonás. A befejezést a nagy drámaíró, az isteni vezetés, már megállapította. A német-magyar-osztrák hadak lejárta már megerlelte az idő a győzelem babéros glóriáját. A végső erőlesítés legnagyobb munkája nemsokára készen lesz, de ami vér elhull még a lengyel földeken, az csak dusább teszi a mi bizto győelmünk legszebb virágját.

Még egyszer a hustalan napokról.

A pénteki hustilalom és a zsidóság.

Legutóbbi számunkban bőven és részletesen írtunk már az első hustalan napoknak befolyásáról Ujhelyben; s megállapítottuk, hogy ez a mind-méppen csak helyes-lehető intézkedés, hogy t. i. a hetnek két napján a marha-, borjú- és sertés-hus forgalomba hozatala tilva van. — nálunk sem okozott semmi különös zavart.

Mindezenáltal a gyakorlatban már az első héten a hu fogyasztás korlátozásáról szóló rendelkezések egy olyan-zsátság hibája vált szembeütővé, mely ugyan általánosságban mitsem von le a rendelkezés intencióinak helyességéből, de mégis számos polgártársunk életrendjét kellemetlenül befolyásolja és ezeknek körében sok nehézséget támaszt. Még pedig olyan nehézséget, melyek egy kis korrektúrával könnyen eloszthatók volnának.

Nemzetesen izraelita vallású polgártársainkat érinti kellemetlenül hogy az egyik hustalan nap éppen péntekre esik. Ennek igen kényes-fékvő magyarázata van szinte csodálatos, hogy a rendelkezés kibocsátásánál erre nem gondoltak. Az izraelita vallás szabályai szerint szom-

bátan főzni nem szabad, így a zsidó családok pénteken főzik meg a szombatit ételüket is. Ha már most pénteken hust beszerezni nem lehet, a zsidó családok kénytelenek már esőtörőkön beszerezni a szombatra szükséges hust. Nem is emlíve, hogy például nálunk, Ujhelyben csak szerdai vagásból kaphatnak s így három napos husra szorulnak szombaton, még ahol esőtörőkön aznap vágott hust szerezhetnek be, ott is nagy nehézségekbe ütköznek éppen nyáron a husnak szombatiig való eltartásá.

Hogy az egyik hustalan nap éppen a péntek lett, abban talán szerepet játszottak, hogy pénteken a katolikus, tehát a legnagyobb egyházban a husevés ugyis tilalmas. Azonban eltekintve attól, hogy aránylag vajmi kevés azoknak a családoknak száma, akik ezt a bűntől megtértek, ettől eltekintve is a hus tól pénteken tartózkodó családoknál sem okozna nehézséget, ha a hivatalos husfogyó nap akár szerdára, akár esőtörökre, akár szombatra esnék. Hiszen a magánháztartásokban szabad és lehet a hustalan napon is hust fogyasztani, ha előző napon az anyagot beszerezték. Az ily huszabban tehát csak annyit volna a változás, hogy a hust a hivatalosan hustalan napra az előző napon kellene beszerezni, mint hogy ők tényleg más napon tartózkodnak a hustól. Csupán a zsidóság nál áll fenn az a helyzet, hogy és a szombati husevésit anyagát már esőtörőkön be kell szerezni; mivel, amint említtük, szombaton főzniük nem szabad.

Ha a kormány ezen a helyzeten segítendő olyképp hogy akár csak a pénteki tilalmat helyezze át, akár mindkét hustalan napot egy nappal előbbre tenné, ezzel megkönnyítene e polgárok egy tetem-s csoportjának helyzetét, a nélkül, hogy a rendelkezés intenciója, vagy más polgárok érdekei sérüljenek. A hustalan napoknak keddi és péntekről hétfőre és szerdára, vagy hétfőre és esőtörökre való áthelyezése annál is természetesebb volna, tudvalevőleg a husfogyasztás éppen vasárnap a legnagyobb mérvű s így az utána következő napon a hustól való tartózkodás szinte magától értetődőnek látszik.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérmű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak.

Kassaiak Ujhelyben.

Egyházi hangverseny.

Folyó hó 22-én esőtörökön délután 5 órakor nagy művészi esemény volt Ujhelynek E napon tartotta meg ugyanis a Kassai Kath. Patronage Egyesület nagy egyházi hangversenyt az ujhelyi róm. kath. főtemplomban.

A hangversenyen a kassai cs. és kir. katonai parancsnokság lekötelező udvariságból a kassai 34. gy. ezr. zenekara díjmentesen működött közre és ujabb babérokát tetőzte eddigi sikereit.

Pont 3 órakor általános esendben a női és férfi vegyeskar élénkezte a Hymnust. Majd Hemerka Mariska és Hemerka Urik orgonán játszottak el nagy művészettel Bach „Praeludumát és Fuga C. mollját.”

Ezt követte rövid szünet után Kughardnak „Angyalokkara” a „Jeruzsálem pusztulása” c. oratóriumából, előadta a női kar Hemerka Urik vezetése mellett. Bach J. S. „Air”-jet mély tudással és finom stüsszű zenet érzenéssel interpretálta szóló heg-dúrrel ratháti Kűvér Dezső a 9. nov. gy. ezr. zenekarának kiválóan képzett karmestere.

Ezután a 34. gyalogezred vonó zenekara Grieg „Azo's Tod” című művét játszotta el Khusi László karmester vezetése alatt, piasszükusan kidomborított motívumokkal.

A következő szám a világhírű Cherubini c. moll r. quiem volt, a melyet 80 tagu hatalmas vegyeskar nagy zenekar kísérettel adott elő. Köszönet illeti Hemerka Urik szék. egyh. karagytot, mert olyan munkát végzett, mely főtétlen tiszteletet kíván.

Szép és alkalomszerű volt Hemerka Urik szerzeménye „Magyarok Istene” c. haborus ima, amelyet fia Hemerka Gyula karmester adott elő zenekar kísérettel. Erőtöljes, mindvégig kellemes baritonjával és tökéletes művészi felfogásával mély hatást tett a halgatóságára.

Műlt befejezése volt a senei ünneplőnek Hemerka Urik „Mária az új viharában” c. symphonikus legendája, amelyet a vegyeskar nagy zenekar kísérettel adott elő a szerző betanítása és személyes vezetése mellett. A közönség a hatalmas symphonianak hangulatával hagyta el az Isten házát.

Elzúllott úri-fiu.

Ngy sárospataki katona sikkasztása.

Princz Sándor, egy követéségi irodaigazgató fia, annak idején elévégezte a kadétiskolát és zászlós lett a közös hadseregben, megbízhatatlan életmódja, iszákos természete miatt kénytelen volt hamarosan levelei a tisztai egyenruhát és mint rokkantat felmentették a katonai szolgálat alól. Mindez még békeidőben történt. A mozgósítás során Princzet is behívták és mint egészségügyi katonát beosztották a sárospataki kórházba szolgálatra. Ott elő is lépett elsőosztályú egészségügyi katonának és a szakszervezettségig vitte.

Ez év február havában Verner hadnagy, Princz felebbvalója átadott neki 391 koronát azzal, hogy fizetésekkel és bevásárlásokkal eszközöljön. Princzet a sok pénz kísértése bübre vitte, még azon éjszaka elmulatott 148 koronát több kávéházban, vendéglőben, mulatóhelyen. Reggelre jelentette a hadnagynak, hogy a 148 koronát elkicskaszta. Verner hadnagy feljelentette a bűnös fiatal embert, és a temesvári hadosztály-bírórság elé került az ügy, amelyben tegnap tartották meg a tárgyalást.

Princz Sándor vadott azzal védekezett, hogy gyenge természetű ember, akit elenél'hatatlan vagy vonz az ita hoz. Ezt a szerencsétlen baját apjától örökölte, aki szintén iszákos természetű ember volt. Erkölosbeli fogyatékosságot érzi, de nem tehet ellene.

Ezt a védekezést azonban megcáfolták azok az iratok, amiket a stuttgarter osztrák-magyar követérgő, szereztek be, ahol Princz apja irodaigazgató volt. Az iratok szerint az irodaigazgató soha sem ivott szeszest italt és kifogastalan életet élt. A család ismerősei ellenben bizonyították, hogy a fiatal Princz már gyermekkorától kezdve hazudozó, megbízhatatlan természetű ember élt.

A hadbírórság a bizonyítás után meghozta ítéletét és Princz Sándort négy havi börtönnel sújtotta. Az ítélet jogerős.

Egy zempléni földbirtokos elbeszélése a hadifoglyokról.

Orosz igazságszolgáltatás magyar földön.

Az orrátshoz vezényelt orosz hadifoglyokról jó hírek érkeznek mindentudó. Pontosán, lekiismeretesen végzik a munkájukat: ha p. d. szabad idejük akad, azt barakocsokra fordítják. Mitdegyikük ért valami mesterséghez, megjavítják az elromlott gazdasági eszközöket, házi szerszámokat, szóval ipari munkákra is alkalmasak.

Egy zempléni mezeyei nagybirtokos mesélte el nekünk az alábbi érdekes történetet:

— Az orosz foglyok tudvalevőleg katonai felügyelet alatt dolgoznak, végtére mégis csak a hadi erő foglyai. A napokban, amikor utána néztem, mennyire haladtak, nagy lármát hallók. Közlebb menve pedig azt látom, hogy rögtönzött dreszen fekszik valaki, akit fűszersző-kötég-

gel vernek. Egész őszintén bevallom, az volt a gyanúm, hogy a katonárok szolgálatnak valamiért igazságot, éppen azért visszahúzódtam. Nem jó az ilyesmibe avatkozni, akármilyen humárus is legyen az érzésünk. Ez külön katonai kérdés, intézzék el ők. Joggal kérdezhetik, mi köze hozzá az urnak, az ur csak aratásra szerződött az oroszokat.

— Azért mégis bántott a do'og, nem tudtam magam teljesen tuenni rajta. Ezt a megverést ugyan nem tehetem meg nem történtté, de talán barátságos jó szóval használhatók a jövőben. Hamsrosan meg is tudtam, mi történt. A muszkák között a katonai felügyeleten kívül van saját felügyelet is. Intelligens, iskolákat végzett fogoly ellenőrző ők, ezzel az ellenőrzést gyakorló fogollyal kerülm össze.

Mi történt itt? — kérdeztem. Fő háborúvá váltszot.

— Megbüntettem egy lusta gazembert.

— Mit csinált?

— Épp azért kapott ki, mert semmi sem csinált. Imittája a munkát, lusta, mihegyt alhatmat talált, elszökik és alszik valam ré.

— Hát ha beteg?

— De hogy is az, ismerem jól a betegség szimptomáit, de ismer m őt is. Mi arra valók vagyunk itt, hogy a ránk bízot földadatot övégezzük. Ez olyan szerződésféle, amit teljesíteni kell. Ő ki akarta magát buzni a kötelesség alól, ezért megcsaptam.

Az ujhelyi fogyasztó közönségről.

A mi piacunk legnagyobb baja.

Varosunk társadalmának egyik előkező tagjától kaptuk az alábbi cikket:

A hatóság természeténél fogva természetesen kötelessége, hogy megvizsgálja piacunkat az élelmiszerek uszorásaitól. Bahati tanácskozáson folytak a rendőrségen és az új intézkedések megszervezése előtt bejárják a piacot, hogy közvetlen tájékozást szerezzenek az állapotokról. E helyes és szükséges vizsgálat közben a hivatalok nem elégszenek meg csak a piaci kofak számaok megfigyelésével, hanem bejáratauk egyes kereskedőbebe is, utananézvén, hogy ezek az előkelőbb árusítók is milyen méltányosan, vagy milyen szőfrendszert szerint veszt-getik a legfontosabb élelmiszérségüket.

Semmi kétség tehát, hogy a hatóság alapos munkát végez és „in praxi” kifejezést a helyes árszabályozással, valamint egyéb rendelkezésekkel teszi meg a magától a piaci bajok orvoslása dolgában. Azonban az is kötelességem, hogy „in praxi” ez a hatóság kísérlet is meg fog hii-unni a fogyasztó közönség könynye mőségén, mondhatjuk élehetlenségén.

Mert senki a világon nem tudja olyan eredményesen gyakorolni azt a mesterséget, hogy maga alatt vádjja a főt, mint épen az ujhelyi fogyasztó közönség. Mind-n más városban és más sorban maga a közönség lép sorompóba a hatósági intézkedések mellett. Ha a piacon, vagy a kereskedésekben valaki többet mer kérni az élelmicikkért, mint ahogy

azt hivatalosan megállapították, nyomban följelentik, sőt bojkottálják is az ilyen uszorót. Ha pedig a vásárló föllépésére, vagy rendőrségi közbelépésére az árusító azzal felel, hogy „összeszedi portékáját s elviszi a piacról”, az ilyen komizkodóktól senki semmit nem vásárol többé; esetleg mindjárt a hatóság vési gondjaiba az illetőt, elvonván tőle az árusítási engedélyt.

Amig máshol előbbben a közönség rendőrökkel a saját érdekei fölélt, addig Ujhelyben a hatóság a föfütt kénytelen tanszkodni, hogy rendelkezéseinek ellenőrzésére miként állítson az eddignél nagyobb számú piaci őrséget, mely nem csak az árusító, de a túlkötekezésre hajlamos fogyasztót is fékentarja.

Ha mindanik kofa, mindanik kereskedő és mindanik vevő mellé egy-egy szigorú őrt állíthatnak, akkor meglehet, hogy több fogantja lenne a hatósági intézkedéseknek. De máskülönbön nem lesz és nem is lehet mindaddig, amig Ujhely fogyasztó közönsége rá nem szánja magát, hogy ő maga lesz a piacon a saját maga pócaja. Hogy a fogyasztók önkényesen diktáljon, vagy erőszakoljon árakat, ez természetesen nem megy; de hogy akármilyen érélyes föllépéssel akár ki is erőszakolja a hasáziag pontos betartását: ez nemcsak lehetséges, nem csak törvényes eljárás, de egyenesen kötelességünk is. Naponta csak húsz-harminc vásárló akadjon, aki nem mezi, nem túri el sem az árusít, sem a könnyelmű vásárló kijátszásait: rövid egynehány nap a itt vége van a piaci garázdálkodásnak.

De hát ehhez az kell, hogy a közönség tömegesen fölkerakodjék a jelszóra: talpra fogyasztók! Amig ez meg nem történik, hibaváló a legokosabb ügyrendű piaci őrség szervezése is.

Ez a háboru...

Egy tüzerfőhadnagy naplójából.

Egyik ujhelyi kórházban gyógyul S. L. dr. tartalékes tüzerfőhadnagy, aki a legutóbbi bukovinai harcokban sebesült meg. A főhadnagy, akit sebesülése után több súlyosan sebesült orosz fogollyal együtt szállított egyik ujhelyi kórházba, nap öjegyzeteket készített kelen hónap rettentő krónikájáról. Mielőtt olvast a fogságunkba jutott oroszoktól, sorba járta ágyaikát és elbucszott tőük. Az egyik kórteremben igen nagy fájdalomak közt feküdt egy orosz orvos.

A főhadnagy nap ójában ezt jegyezte fel az orvosai folytatott beszélgetésről:

— Az orvos ágyához közeledtem és megláttam sapadt aróát, amely fizikai és morái fájdalomak egyaránt tükrözött vissza. A fejöldán ez állott: „Dr. Ivan Dimitrievics, Chikow.”

Több kísérletem, hogy szó ársá bírjam a sebesültet, nem sikerült. Oroszul szóltam hozzá, nem felelt. Végre is, nagyokára, franciául megindult a diskurzus. Ekkor tudtam meg tőle fogságba jutásának történetét. A súlyosan sebesültetek köztélte épen a Vörös Kereszt kocsija

mellett, mikor kiabálni kezdtek: „Jönnek az osztrákok.” A kocsivető elrohant a sebesültszállító kocsival. Az orvos, aki maga is sebesült volt, ott maradt sebesültjei között. Néhány óra múlva jöttek ami katonáink és elfogták.

Az orosz hadsereg egészségügyi viszonyairól kérdezősködtem, mire végtelen szomorúsággal, szinte fájdalommal felelt. Mikor egy kisse megbarátkoztam, megkérdeztem, vajjon az orosz serog veresége miatt bántódik-e. Oh nem — felelte — tudom, hogy nem állunk jól, de mit lehet tenni? Engem a háboru borzalmi szomorítanak el. Osvasta, hogy mit éről Verescsagin? Most magam is látam, hogy felelmetesen igazat írt. Egyszer a következő történet velem.

Két feltűzött szuroony katoná egy kapitány kísért olém. Meglepett a különös menet. Megkérdeztem a katonákat, de mielőtt választ adnának volna, a kapitány hozzám lépett és nyugodt hangon kérdezte: „Nem tudja kérem, hol van a feleségem? Már mindenkitől kérdeztem és nem tudja. Szegény ebben a környezetben majd nem tudja, hogy mi csináljon... Nem tudom, hova ott a feleségem.” Rögton tudtam, hogy mi történt. Ez a szerencsétlen ember megőrült. Mikor azt mondtam neki, hogy nem láttam a feleséget egyszerre elhagyta a nyugalmat. Ordítást kezdte, hogy mindenki megya-ja őt, azután egy leirhatatlan, nem is embi ri kiáltással, ramvetette magát, megragadta a nyakamat és fojtogatni kezdett. Ha a két katoná nem segít, okvetlenül megfojt. Értudja hogyan segített? Az egyik mekapta a gyereket és a szerencsétlen duzzongt adódta a bajonettjevel.

Lujja uram, ez a háboru.

Aratási ünnepély az olasz harcterén

Egy ujhelyi fiu, aai az olasz harcterén teljesít katonai szolgálatot, írja az alábbi levelet:

— Olyan esetet közlök Szerkesztő Urral, amely azt bizonyítja, hogy baka a kedélyet a háboru borzalmi sem pusztítja el. Egy csillagos éjszaka után, amikor hajnaig granatázó zuhogott, éppen Peter és Pál napjára ebredtünk. Rggel felé az agyuk vitték a szót. De mi amennyire örülrünk a szép éjszakának, oly gyönyörűséggel üdvözöltük a hajnat és a reggel két szete is elvarasolt benedéket. Rggel a gyalogsági tülesek egy kis időre szüneteltek. Ekkor történt:

Egymás mellett feksznik a tűzvonásban, mikor látom, hogy az egyik baka a másiknak valami fehér spot nyujt át. Mindgyik baka végigvassa és mosoyogva adja tovább. Hozzá is került a lap és én is mosoyogtam. Kétszáz lépésnyire az elenség és mire gondolt a baka! A po' o tornácban sem hagyja el ősmagyar buccora. Ine, a fehér lapról a következő sorok olvashatók:

MEGHIVÓ

az olasz harcterén küzdő magyar bakák által a f. hó 29-án, Pál napján rendezendő aratási ünnepélyre. A misor a következő: Ünnepi szentmise, melynek kezdetére a jó öreg 80 és feles figyel-

metzeti a híveket. Ezt követi a kálászentelés, melyet a disszokóren 4 felszalagozott olasz generális vonlat. Diszkórmenet, szuronyos magyar bakák által kímélt olasz foglyokkal. Az ünnepélyt díszelő követi.

ÉTLAP:

Tyukhusleves, apróra metélt acóglólyóval; csirkepaprikás körítve shrapnell-gombóccal; fonottas bombából gránátalma; különböző bombák zárt shrapnell és gránáthüvelyekben. Este táncmulatság, melyet magyar bakák járatnak olasz foglyokkal, a jól szervezett kvartett (30 és feles schwarze Feldkanone és apró fegyver) közbenjöttével stb.

HIREK.

— **Kitüntetett állatorvos.** Gőndör Herman sátoralj helyi városi állatorvosi, az eperjesi 4. honvéd tabori tüzérezred tartalékos állatorvosát a király az ellenség előtt tenusított kiváló szolgálataért az arany érdemkeresztet tüntette ki a vitéz ségi őrem szalagján.

— **Elhunyt szállodás.** Mint részvételt értesülünk, Pattenhauser Mátyás, az új helyi „Vadászkürt” szálloda bérletje csütörtökön hajnalban, évekig tartó hosszú, kínos szenvedés után elhunyt. A megbódogat amíg csak a hosszú betegség végkép ágyba nem döntötte, szorgalmas és becsületes munkával iparkodott a közönség bizalmát elnyerő. Temetése ma délután 4 óratól fog végbemenni. A szállodat és éttermet özvegye fogja tovább vezetni, ki már eddig is, az utóbbi években önállóan intézte a szállodási teendőket.

— **Dr. Mázly Engelbert kinevezése.** A köznevelési miniszter dr. Mázly Engelbert, kassai főgazdát kinevezte az 1915—16. évtől számított öt év tartására a középiskolai tanárvizsgálat bizottság vizsgáló tagjává a filozófiai és pedagógiai tanszakokra.

— **Benzint ad a hadügyminiszter.** Az aratási és cséplési munkához szükséges benzintől, nehogy az élet betakarítása akadályokba ütközzék, maga a hadügyminiszterium gondoskodik. Mindazok a gazdálkodók, akiknek benzine van szükségük, eziránti kérvényeiket közvetlenül a k. u. k. Reichs-Kriegsminister urhoz Wienben intézzék. — A kérvényhez hatósági bizonylatot kell csatolni arról, hogy a benzine feltétlenül szükség van.

— **Mailáth József gróf előadása a harctéri betegmegfigyelő állomásokról.** Mailáth József gróf, a sátoralj helyi megfigyelő állomás miniszteri biztosa, „A harctéri betegmegfigyelő állomások rendeltetése a háború tartama alatt és befejeztekor” címen érdekes előadást tartott pénteken délután a régi képviselőház üléstermében. A háború kiütése után a belügyminiszter a hadügyminiszterrel és honvédelmi miniszterrel egyetértőleg tizenegy megfigyelő állomást létesített az országban, melyeknek odjja a harctéren lévő járványok továbbutolásának megakadályozása. A megfigyelő állomások valóságos kis barakvirokok vízvezeték, villanyvilágítás és egyéb felszereléssel ellátva. Az állomásokon összesen 44,592 katonára van hely. Leghamarabb készült — 1914. októberében — az ungvári, azután a débr-ceni, leg későbbben a nyitrai. A megfigyelő állomások betegforgalma 1915. június hó 1-ig 274,273 volt. A nagy érdemével kísért szakelőadást előkelő közönség hallgatta végig.

— **Egy tizes honvéd főhadnagy hőstette.** A nisko—rakowiei ütközetekben a tuerős ellenség a 10-ik magyar királyi honvéd gyalogezred ellen, ehhez egészen közel vonult fel. — Kis tavasgról szorták az ellenséges lötegek a gránátokat vitéz honvédekre, akik rettenetes vesztésgöt dacára, három napig nem mozdultak ki hadállásukból. Gyalogság is támadt reakció közelről jött a gyorstüzrel pusztította a honvédek megritult sorait. Rozsnyai Katman főhadnagy még sem akarta hagyni a ratizott gépfegyvereket a kezében, csak az utolsó tötényt ki nem lövette. Az egyiket egy gránát zúzta darabokra, mire a másik megmaradt gépfegyvert addig szorgatta ki, míg egy újabb találat azt az utolsó gépfegyvert is hasznavehetetlenné nem tette. Maga főhadnagy már előbb sebesült meg, még sem tagított helyéről. Csak oroson át tartó hősiesség, hirtelen után adta fel az értéket, nem volt hadánast. Ezt a kiváló eseményt Signum Laudis-szal jutalmazták.

— **Mezőgazdasági gépezetek és fűtők szabadságolása.** A honvédelmi miniszter az összes katonai pótkerai parancsnokságokhoz újabb rendeletet bocsátott ki. A rendelet értelmében azonnal felmentendők mindazok a gépezetek és fűtők, akik hatóságoknál, intézeteknél, vasutbiztosító és egyéb alakulatoknál az ország belsőjében szolgálnak és beigazolták, hogy hivatásos gépezetek és fűtők. A gépezetek és fűtők szabadságolása folyó évi szept. 15-éig terjed ki. A mezőgazdasági gépezetek és fűtők szabadságolását a gazdának közvetlenül a vármegye főispinja utján kell kérni.

Ujabb győzelmek északon és délnyugaton.

Budapest, jul. 22.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

A Visztulától nyugatra fekvő terület tegnap ismét a szövetségeseink nagy sikereinek színhelye volt. Az ellenség főállását, melyet az oroszok Ivangorodtól nyugatra és délre a Karinc-Janowie vonalon emeltek és várszerűen kiépítettek, a német csapatok a Radom-novoalexandriai ut mindkét oldalán áttörték. Az oroszok Ivangorodra és a Visztula jobb partjára hátrálnak. A visszavonulókat és a nowoalexandriai hidat német tüzérség már tűz alatt tartja. Nyugatról osztrák-magyar, délről német csapatok harcolva közelednek Ivangorod erőideihez.

A Visztulától keletre a harcok lankadatlan hevességgel tovább tartanak. Az ellenség a legmakacsabbul védekezik. József Ferdinánd főherceg hadseregének részei Chodelnél és Borzechownál kemény tusa után az oroszokat több állásukból kiverették. Az ellenség veszteségei nagyok. A főherceg hadseregénél a foglyoknak jelentett száma 8000-re, a zsákmány 15 géppuskára és egy löszerkocsira emelkedett.

Tovább keletre a Bug felé német és osztrák-magyar csapatok szintén több helyen betörték az ellenséges vonalakra. Kamionka Strumilowától északra magyar ezredek rohammal elfoglalták a dobradowori hidfőt. A Zlota Lipa és a Dnjeszer mellett a helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér:

A görzi grófságban tegnap is lankadatlan hevességgel tombolt a csata. A doberdói fensik a tengerpartig tegnap egész napon át különösen nehéz tüzérségi tömegtűz alatt volt. A hős védők helyt állottak és az ellenség minden rohamát fényesen visszaverték. A Monte Cosichtól Polazzóiig terjedő szakaszon az olaszok estig közelebb nyomultak állásainkhoz. Éjjel előbb Selznél, majd az említett helység és Vermegliño közt az egész arcvonalon újult támadtak. Polazzónál az ellenségnek több előretörése már tegnap napközben összeomlott. Sdraussinától keletre csapataink ma reggel ellentámadásba mentek át és összes előbbi állásaikat hatalmukba kerítették. Az ellenség itt visszavonul. A fensik északnyugati szélén az elkeseredett küzdelem még tart.

A görzi hidfő ellen, nevezetesen Podgora irányában az olaszok szakadatlanul új erőket vetettek harcba. Egymásután tíz gyalogezred támadott 6 helyen hiába. A küzdelemből csaknem mindenütt kézi tusa lett, három roham hiúsult meg tegnap állásaink előtt. Egyes árokreszekbe sikerült behatolnia az ellenségnek, de éjjel ismét kiverjük. Ez így meghiusultak gázbombákkal ellátott gyengébb erőknél Pevnanál megkísérelt támadásai is. Azon két előretörést, amelyet a Ponte Sabatino ellen egy-egy ezred intézett, tüzérségünk oldalazó közreműködésével szintén véresen visszavertük. Páratlan lelkesedéssel a szívóssággal harcoló csapataink tehát négy napi csata után úgy a doberdói fensikon, mint a görzi hidfőnél megtartották állásaikat. A harcnak azonban még nincs vége.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese

A német csapatok Varsó előtt.

Berlin, jul. 22.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelenti:

Keleti hadszíntér:

Szawleltől északra koncentrikusan előnyomuló csapataink sikeres harcok közben 4150 oroszot elfogtak, ezenkívül öt géppuskát, sok podgyászt és egy utásztelepet zsákmányoltak. Az oroszok a Rakie-tóttól a Nyemenig terjedő egész arcvonalon hátrálnak. A Mariampol-Kownói uttól délre ütött rést kiszélesítettük és tovább kelet felé tört nyertünk. 4 füzet és 1210 főnyi legénységet elfogtunk és 4 géppuskát zsákmányoltunk.

A Narew mentén az ellenség beszüntette reménytelen ellentámadásait. A Visztulától délre az oroszokat Varsó megnagyobbított hidfőállásába szorítottuk vissza.

Délkeleti hadszíntér:

Woyrsch vezérezredes hadseregének német csapatai merész nekirohanással megakadályozták az ellenség kísérletét, hogy megvert csapatait Ivangorod erőidei előtt megállítsa. Dél tájban vitéz sziléziai katonáink rohammal elfoglalták a Lagow Lugowaholai nagy hidfőállást. Osztrák-magyar csapataink a Visztula nyugati partján még harcolnak. Tegnap több mint 3000 oroszot elfogtunk és 11 géppuskát zsákmányoltunk.

A Visztula és Bug között a csata Mackensen tábornagynak fővezérlete alatt tovább tart. Lublinitől délnyugatra osztrák-magyar csapatok előbbre haladtak.

„A vécei jószágfelügyelő-ségnél” eladásra kerül 17 drb. hizó sertés.

Venni szándékozók a fentnevezett címhez, Vécsé, Zemplén megye forduljanak.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a

Klein Pál-féle üzletet

megvettem, azt azzal szemben levő Rákóczi u. 6. számú házba helyeztem át és saját nevem alá tovább vezetem. Amidőn ezt a m. t. hölgy közönségnek tudomására hozom, biztosítom egyúttal arról, hogy igyekezni fogok mindenkor a legjobb gyártmányú árut a legnagyobb választékban raktáron tartani. Vevőimet előzékeny és pontos kiszolgálásról biztosítva vagyok kiváló tisztelettel:

Blumenfeld Jenő

Ajánljuk a t. építő, építész és műszereződő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával épített, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankgyesület részvénytársaság
Zemplén-Sárbácsi mészs- és agyagipar telepe Sátoraljau hely,
Sürgönycim: Bankgyesület, Telefon 32.

SALGÓTARJANI
Kőszénbánya Részvénytársulat
széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljauhely

rendelhető meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és koksz valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káli só

MODERN

IZLÉSES

FINOM

LEVÉLPAPIROK

egyszerű és elegáns dobozokban, sokféle színárnyalatban, legkülönbözőbb alakokban és mindenféle árban

kaphatók a választékban

LANDESMANN MIKSA

könyv- és papirkereskedésében Sátoraljauhely a „FELSŐMAGYARORSZAGI HIRLAP” kiadóhivatalában.

Nincs étvágyam.

a fejem fáj, rosszul érzem magam. Ezen rosszulletnek leginkább gyomorrontás vagy az elégtelenül működő emésztőszervek az okai. Ezen panaszok folyton hallhatók, ha nem használja rendszeresen a

Kaiser-féle fodormenta GYOMOR-KARAMELLÁT

Hosszabb használat esetén kitűnő házi-szer étvágytalanság, gyomorfájás, fejfájás, gyomor-sülés és szájszag ellen.

20 és 40 filléres csomagokban kapható: **Widder és Kardos** gyógyszerárában és **Hrabéczy Kálmán** drogeriájában Sátoraljau hely, **Kronovits Miksa** gyógyszerárában Nagy Mihály, **Fabian Arnold** gyógyszerárában Homonna és **Hazay Géza** gyógyszerárában Töketelebes.

Császárfürdő

Budapest, Nyári és téli gyógyhely, a magyar királm. rend tulajdona. Elsőrangú kén-hevízü radioaktív gyógyforrásai; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák külön hőlégyek és uak részere, Torók-, kő- és márványfürdők, hőleg-, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredményre, használatnak főleg csúszs bántalmakkal és ideggyógyok ellen. Ivó-kúra a lég-, zószervek hurutos esetében s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószobával Szold kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zeneudj ünnes. Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság

Gyermekeimnek nem adok élesztővel készített tésztaakat, ferjem, ki gyermekorvos, határozottan el-lensege az ilyenek. Minthogy azonban a kicsinyeknek a tészta kell, lepényt, tortát s felujtat Dr. Oetker féle sütőporral készíték nekik. Vacsorára gyermekeim tejből és tojásból puadínogot kapnak, mit a kitűnő Dr. Oetker-féle puddingporokkal készíték el, vagy pedig crémet Dr. Oetker féle dibona crémporral. Vátozatosság kedvéert kicsinyeimnek időközönként Dr. Oetker-féle vörös darát adok, mi egy kitűnően frissítő utóétel. Mindezen etelek izletesek, taplálók és last not least voltak dacára olcsók.

Marx Email padlófénymáz

tartósságánál gyorsan száradó képességénél fogva utó-érhetetlen kiváló minőségű pad ókence.

Egyedüli raktár Saujhelyben
Ifj. Klein Jakabnál

Lakás kiadó.

Jókai-utca 7. szám alatt 2 szobás lakás, — Dobó-utca 1 szám alatt 2 szoba és üvegvérndás lakás kiadó.

Kiadó bolt és lakás.

Kazinczy-utca 11. számú házamban, a jelenleg Grosz Soma féle üzlethelyiség, három szobás lakással és mellék-helyiségekkel **folydévi november hó 1-től** bérbé adó.

Zinner Adolf.

Klein József

szobafestő tapétázó és mázólo Saujhely, Rákóczi-u. 63

I. ső rendű modern kivitel, legfinomabb bel- és külföldi anyagok.
Telephon 22. sz

Szemszurói szőlő

egészben vagy részben eladó.

Özv. Szöllősy Arthurné.

Kiadó lakás.

A Rákóczi-utczában három szobás emeleti lakás fürdőszobával, összes mellék-helyiségekkel **azonnal** kiadó.

Czím e lap kiadóhivatalánál megtudható.

Jó karban levő

tanuló-zongora **olcsón** eladó.

Böv. Andrásy-utca 42.

ORVOSOK

állítják, hogy köhögés ellen legjobbak a

**Kaiser-féle
mell-karamellák**
a 3 fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodas fojtóköhögés és iukhurut ellen és a meghűlés mellözésüül.

6100 közi, hitelesített orvosi és magánbizonyítvány kezkesedik a biztos sikerért.

Nagyon józú bombon.

1 csomag a 20 és 40 l. 1 doboz a 60 l.

Kaphatók: Hrabéczy Kalman drogeriájában, Kincseesy Peter, Kadar Gyula, Kardos Zsigmond és Ehler Gyula gyógyszerárában Sátoraljauhelyben, Kronovits Miksa gyógyszer. Nagy-mihály, Fabian Arnold gyógyszer. Homonna, Hazay Géza gyógyszerárában Töketelebes Tulvay Imre gyógyszer. Nagymihály.